

A background image showing a group of business professionals in a meeting room, seated around a table with laptops and documents. The image is semi-transparent and serves as a backdrop for the top section of the page.

АПСТРАКТ ОД КОНЕЧНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ

ЕФЕКТИВНОСТ НА МЕРКИТЕ НА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ И СООДВЕТНИ РОДОВИ БУЏЕТСКИ ИНИЦИЈАТИВИ

Скопје, 2022

АПСТРАКТ ОД КОНЕЧНИОТ ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Целта на воведување на концептот на родова еднаквост на жените и мажите во сите институции е намалување на јазот помеѓу жените и мажите во сите делови на општеството, кој треба да се потпира на најдобрите национални и меѓународни практики, бидејќи родовата еднаквост е еден од клучните аспекти за просперитет на целото општество и обврска за државата која произлегува од Агендата за одржлив развој 2020 – 2030.

Родовата еднаквост е обврска за државата која произлегува од Агендата 2030 година за одржлив развој, усвоена во септември 2015 година на Самитот на Обединетите нации за одржлив развој, со која се утврдени 17 цели и 169 специфични точки за тие цели што треба да се постигнат до 2030 година и да бидат имплементирани од страна на сите земји во светот.

Во насока на обезбедување на потребни информации и податоци за тоа дали активностите кои се преземаат од надлежните институции на централно ниво обезбедуваат услови за унапредување на родовата еднаквост, а во согласност со Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2021 година, тим на Државниот завод за ревизија изврши ревизија на успешност на тема „Ефективност на мерките на Владата на Република Северна Македонија за родова еднаквост и соодветни родови буџетски иницијативи“.

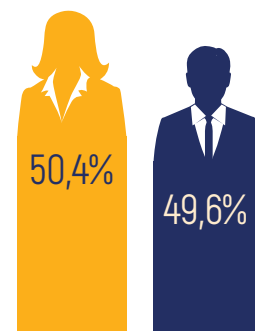
Ревизијата на успешност е спроведена со цел да даде оценка за состојбата со родовата еднаквост во државата и институциите во РСМ и да даде придонес во зголемување на ефективноста на процесот на воведување на родовата

еднаквост, преку утврдување на одредени слабости/ недоречености во законската и подзаконската регулатива, надлежноста, финансирањето, кадровската екипираност, комуникацијата и соработката на институциите надлежни за воспоставување на родова еднаквост во Република Северна Македонија, следење на степенот на реализација на целите и мерките и активностите кои ги преземаат надлежните институции за подобрување на состојбите во областа предмет на ревизија.

Со ревизијата на успешност беа опфатени следниве институции: Влада на Република Северна Македонија - Генерален секретаријат на Владата на Република Северна Македонија; Собрание на Република Северна Македонија; Министерство за труд и социјална политика; Министерство за одбрана;

Министерство за финансии; Министерство за надворешни работи; Министерство за животна средина и просторно планирање; Министерство за економија; Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство и Агенција за млади и спорт, а за состојбата и преземените мерки за унапредување на еднаквото учество на жените и мажите во политичките партии беа доставени прашалници до шест политички партии.

Состојба на населението по пол во РСМ

ЦЕЛ, ОПФАТ И ПРИСТАП

ЦЕЛ НА РЕВИЗИЈАТА

Дали активностите што ги преземаат институциите на централно ниво обезбедуваат услови за унапредување на родовата еднаквост?

РЕВИЗОРСКИ ПЕРИОД

2018-2020

одредени прашања и настани беа опфатени последователно до датумот на известување

РЕВИДИРАНИ СУБЈЕКТИ

Централно ниво

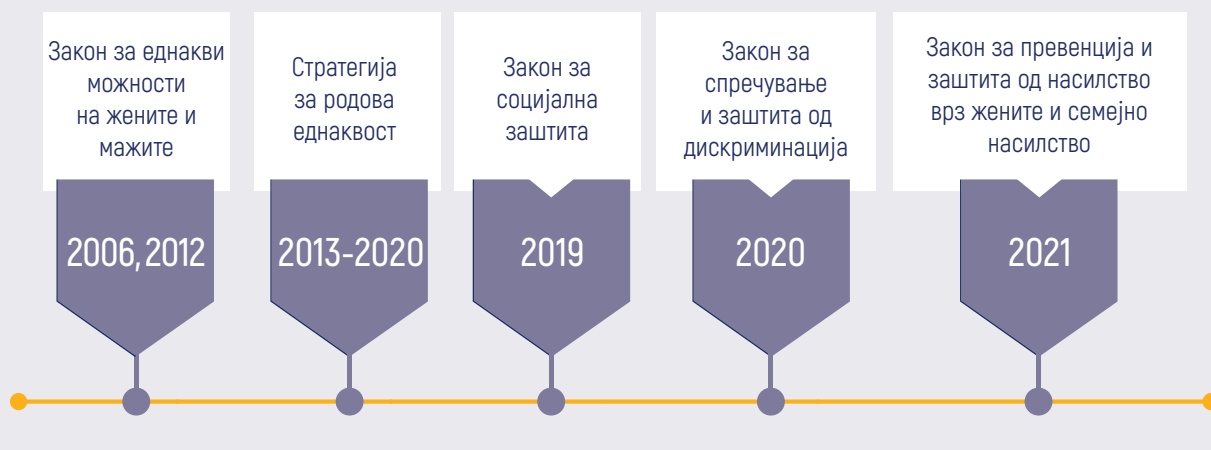
Влада, Собрание, 8 министерства, Агенција за млади и спорт
Политички партии

РЕВИЗОРСКИ ПРИСТАП

- Пристап ориентиран кон резултати
- Пристап ориентиран кон проблеми

ПРАВНА РАМКА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ ВО РСМ

РЕВИЗОРСКИ ОБЛАСТИ

■ СТРАТЕШКА И ПРАВНА РАМКА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА И ПОСТИГНУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ

■ ОДГОВОРНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ

■ СЛЕДЕЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА ЦЕЛИТЕ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО БУЏЕИРАЊЕ

Спроведените ревизорски активности и обезбедените ревизорски докази овозможуваат да биде изразен следниот заклучок:

- ◆ Мерките и активностите кои ги преземаат надлежните институции не се доволни за да обезбедат ефективно воспоставување на концептот на еднаквите можности на жените и мажите во процесите на креирање и спроведување на политиките, следење на постигнувањето на целите на родово одговорно буџетирање во сите фази од циклусот на креирање политики: откривање и проценка на проблемот, буџетирање, спроведување, следење и евалуација и остварување на целите на Агендата за одржлив развој 2020 – 2030.
- ◆ Од надлежните институции во РСМ на национално ниво не се целосно спроведени мерките и активностите кои се планирани и поставени со донесената тековна Стратегија за родова еднаквост, Националните планови за акција и Оперативните планови и поради отсуство на мерливи индикатори не може

целосно да се следи напредокот на остварените резултати и исполнетоста на специфичните цели.

- ◆ Не е донесена Националната стратегија за родова еднаквост 2021 – 2026 година од страна на Собранието на Република Северна Македонија.
- ◆ Со ревизијата е утврдена недоволна координација и комуникација помеѓу надлежните институции, недостиг на финансиски средства за спроведување и имплементација на процесот на родова еднаквост и родово одговорно буџетирање.
- ◆ На институционално ниво потребно е преземање на активности за подигнување на свеста за значењето на родовата еднаквост на раководните лица во институциите, подобрување на кадровската екипираност за спроведување на процесот на родова еднаквост, како и континуирано стручно усовршување на вработените во институциите за родова еднаквост.

- ◆ Не се прецизно утврдени активностите, начинот на кој треба да се спроведат и не се создадени целосни услови за спроведување на процесот на родово одговорно буџетирање во сите фази кој опфаќа проценка на проблемот, буџетирање, спроведување, следење и евалуација од страна на надлежните институции во државата.
- ◆ Во Законот за буџетите не е уреден концептот на родово одговорно буџетирање и не се усогласени останатите закони во делот на родовата еднаквост што придонесува за ненавремено и целосно исполнување на родовите цели.
- ◆ Во програмите предвидени со родово буџетските изјави не се поставени соодветни мерливи индикатори и не е извршено сублимирање на постигнатите резултати и прогресот со цел донесување на одлуки за понатамошниот тек на програмите.
- ◆ Исто така, со ревизијата е констатирано отсуство на систематизирани работните места координатор за родово еднаквост во министерствата и поголемите органи на државна управа со што не се обезбедува континуитет во спроведување на процесот на родовата еднаквост и родово одговорно буџетирање.
- ◆ Постои потреба од зајакнување на улогата на комисијата за еднакви можности на жените и мажите, вршење на проценка на влијание на регулативата врз жените и мажите и спроведувањето на пост законодавен надзор.

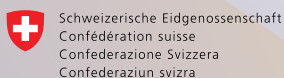
Наведеното има влијание врз ефективноста на спроведувањето на процесот на родово еднаквост и врз бавната динамика во имплементацијата на

родово одговорно буџетирање од органите на државната управа на централно ниво, кој има за цел да осигура дека предвидените и алоцирани средства еднакво ги земаат предвид одговараат на потребите, интересите, приоритетите и на жените и на мажите.

Ревизорите укажуваат на потребата од интензивирање на активностите на надлежните институции со цел посеопфатен пристап за спроведување на процесот на родово еднаквост од страна на сите носители во државата. Со имплементација на дадените препораки се очекува да се намалат ризиците и да се даде придонес во подобрување на процесот за родово еднаквост на жените и мажите, да се подобрат и отстранат утврдените слабости, недостатоци во организацијата и функционирањето на надлежните институции, со цел воведување на концептот на родово еднаквост во сите институции.

Активностите на ревизијата на успешност имаат за цел да помогнат во иднина надлежните институции да се фокусираат на исполнување на поставените постулати за подобрување на состојбите со родовата еднаквост во Република Северна Македонија.

Од страна на раководното лице на Министерство за животна средина и просторно планирање, добиено е мислење дека нема забелешки на Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор, додека од одговорното лице на Министерство за труд и социјална политика доставено е мислење по Нацрт извештајот истото е разгледано и констатирано е дека истите претставуваат образложение за констатираните состојби, додека две забелешки се прифаќаат поради технички грешки.

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

